

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžr/16/2017
Identifikačné číslo spisu: 7013201622
Dátum vydania rozhodnutia: 10.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7013201622.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: Mesto Košice, Trieda SNP 48/2, Košice, právne zastúpené: Advokátska kancelária JUDr. Ján Tokár, spol. s r.o., so sídlom Werferova 1, Košice, proti odporcovi: Okresný úrad Košice - okolie, katastrálny odbor, Južná trieda 82, Košice, za účasti ďalšieho účastníka Obec Sokolany, právne zastúpený Mgr. Karolom Haťapkcom, advokátom, so sídlom Drieňová 34, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. k. OU-KS-KOI-H-2/97/d-BJ zo dňa 25. októbra 2013, konajúc o odvolaní Obce Sokolany proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sp/59/2013-145 zo dňa 1. decembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sp/59/2013-145 zo dňa 1. decembra 2015 z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1.

1.1 Okresný úrad Košice - okolie dňa 25.10.2013 vydal rozhodnutie č. OU-KS-KOI-H-2/97d-Bj, ktorým určil priebeh hranice medzi obcou Sokolany a mestom Košice -mestskou časťou Šaca a priebeh hranice medzi katastrálnymi územiaми Y. a M. podľa geometrického plánu č. 16/2007 vyhotoveného spoločnosťou GEOTOP s.r.o., úradne overeného Správou katastra Košice dňa 10.05.2007 pod č. 317/07.

2.

2.1 Proti rozhodnutiu Okresného úradu Košice - okolie podalo na Krajský súd v Košiciach opravný prostriedok Mesto Košice. O opravnom prostriedku rozhodoval Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 2Sp/59/2013-53 zo dňa 25.03.2014.

2.2 Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 2Sp/59/2013-53 zo dňa 25.03.2014 (ďalej ja ako „prvý rozsudok“, „predmetný rozsudok“) podľa § 250q ods. 2 v spojení s § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil napadnuté rozhodnutie odporcu č. k. OU-KS-KOI-H-2/97/d-BJ zo dňa 25.10.2013 a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie.

2.3 Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že konanie podľa § 52 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych práv k nehnuteľnostiam (ďalej len „katastrálny zákon“) má reštitučný charakter a jeho účelom je náprava krívd spôsobených obciam násilným zlučovaním. Pre konanie podľa tohto ustanovenia zákon stanovuje kumulatívne tri podmienky, a to uplatnenie návrhu do 31.12.1997, zmena priebehu hranice bola vykonaná v rokoch 1948 - 1989 a zmena sa vykonala bez súhlasu obce alebo jej obyvateľov.

2.4 V preskúvanom prípade návrh na konanie podľa § 52 a nasl. katastrálneho zákona podala obec Sokolany dňa 23.04.1997 (spolu s ďalšími obcami) a tvrdila, že bez súhlasu obce bola jej časť odčlenená a pripojená do okresu Košice - mesto v súvislosti s úpravou nových hraníc medzi okresom Košice - mesto a Košice - vidiek. Medzi účastníkmi ostalo sporné, či na územnú zmenu bol daný súhlas obce alebo jej obyvateľov. V čase rozhodovania o územných zmenách týkajúcich sa okresu Košice - vidiek a Košice - mesto, obec Sokolany neexistovala, bola súčasťou obce Hutníky, ktorá vznikla v roku 1960 zlúčením pôvodných obcí Sokolany a Bočiar a jej katastrálne územie tvorili k. ú. Y. a k. ú. U.

2.5 Podľa prvostupňového súdu Plenárne zasadnutie MNV Hutníky prerokovalo návrh zmeny hraníc okresu Košice - vidiek a Košice - mesto č. Vnútr.152/79 a prijalo uznesenie č. 18/1979, podľa ktorého súhlasilo s bodom 4 návrhu uvedeného pod č. Vnútr.152/79, týkajúceho sa rozšírenia územia Košíc o územie v katastri F. - U. (VSŽ) a začlenením do územia okresu Košice - mesto, rešpektujúc tým uznesenie vlády SSR č. 19/1976 o Smernom územnom pláne HSA Košice. Plenárne zasadanie nesúhlasilo, aby obec Hutníky bola územne včlenená do okresu Košice - mesto (bod 5 návrhu uvedeného pod č. Vnútr.152/79).

2.6 Krajský súd ďalej v rozsudku konštatoval, že návrh na určenie nových hraníc okresov Košice - mesto a Košice - vidiek z 19.02.1972 pod č. Vnútr.152/79 obsahoval návrh popisu priebehu okresnej hranice, mapu návrhu a novej okresnej hranice a prehľadnú tabuľku orientačných plošných údajov. Krajský súd v predmetnom rozsudku uviedol, že tieto materiály je treba posudzovať komplexne. Súčasťou podkladov návrhu ONV Košice - okolie bola tabuľka, ktorá sa týkala určenia nových hraníc okresov Košice - mesto a Košice - vidiek zo dňa 06.08.1979, v ktorej je uvedená obec Hutníky - k. ú. Y., k. ú. U. s prírastkami pre Košice - mesto zvlášť z k. ú. Y. a z k. ú. U.. Pretože tieto materiály boli súčasťou podkladov návrhu ONV Košice - vidiek, ktoré boli predmetom rokovania plenárneho zasadania MNV Hutníky, možno dôvodne podľa krajského súdu usudzovať, že s územnými zmenami zasahujúcimi do k. ú. Y. bolo plenárne zasadnutie obce Hutníky uzročené a súhlasilo s nimi. Prvostupňový súd nepovažoval názor odporcu, že plenárne zasadnutie MNV Hutníky súhlasilo iba so zmenami týkajúcimi sa k. ú. U. za správny. Označenie predmetnej lokality Hutníky - Bočiar (VSŽ), ktoré sa uvádzajú v dobových dokumentoch národných výborov považoval krajský súd iba za nesprávne a nepresné označenie, ktoré neslúžilo pre účely zápisu do evidencie nehnuteľností. Tento výraz je potrebné podľa názoru krajského súdu vykladať v súvislosti s účelom územnej zmeny, ktorou bolo okrem iného usporiadanie a organizácia mestského obvodu vzhľadom na výstavbu VSŽ. Je logické, že časť obce Hutníky, ktorá bola už zastavaná stavbami VSŽ, eventuálne kde sa plánovala priemyselná výstavba, bola súčasťou tejto územnej zmeny. Svedčí o tom aj skutočnosť, že časť k. ú. Y. sa stala súčasťou nového k. ú. M.. Záver odporcu, že sa zmeny hraníc týkali iba katastra Bočiar, je preto vzhľadom na okolnosti, za ktorých k územným zmenám došlo, podľa krajského súdu nesprávny odporuje logickému mysleniu a uvažovaniu.

2.7 Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa, že odporca sa nedostatočne alebo nesprávne vysporiadal s jeho procesnými námietkami, túto prvostupňový súd nepovažoval za dôvodnú. Krajský súd nepovažoval za správny názor navrhovateľa, že návrh na začatie konania o určení priebehu hranice musí obsahovať náležitosti uvedené v ustanovení § 53 ods. 2 písm. a/ až d/ katastrálneho zákona. Ide totiž o také doklady, ktorých vyhotovenie nie je výlučne v možnostiach navrhovateľa a ich vyhotovenie nemôže priamo ovplyvniť. Odporca postupoval správne, keď ďalšieho účastníka (obec Sokolany) vyzval na odstránenie týchto nedostatkov. Tým, že odporca nezastavil konanie pre neodstránenie nedostatkov návrhu, hoci na to obec Sokolany upozornil, neporušil zákon, pretože do 31.12.2003 taký dôvod

zastavenia konania nebol v zákone o správnom konaní uvedený.

2.8 K námietke obce Sokoľany, že uznesenie z plenárneho zasadania v Hutníkoch č. 18/1979 treba považovať za nulité, vzhľadom na omyl v skutkovej okolnosti, nepovažoval krajský súd za dôvodnú, pretože podľa názoru krajského súdu plenárne zasadnutie MNV, t. j. poslanci prítomní na schôdzi, boli oboznámení s komplexným materiálom návrhu územných zmien a hlasovali s vedomím, že tieto zmeny sa týkajú aj katastrálneho územia Y. Názor obce Sokoľany, že súhlas obce v zmysle § 52 katastrálneho zákona, mohlo založiť len rozhodnutie o územnej zmene vydané podľa § 39 ods. 2 písm. e/ zákona č. 69/1967 Zb. o národných výboroch, pričom plenárne zasadnutie MNV Hutníky rokovalo iba o návrhu tejto zmeny, krajský súd nepovažoval za dôvodný, pretože súhlas s navrhovanou zmenou, ktorý bol daný na plenárnom zasadnutí MNV Hutníky treba podľa platnej judikatúry a súdnej praxe chápať ako súhlas kompetentného orgánu s územnou zmenou. Výplýva to aj z ustanovenia § 8 zákona č. 130/1970 Zb., podľa ktorého z dôležitých spoločenských záujmov, najmä na vytvorenie lepších predpokladov pre ďalší hospodársky a kultúrny rozvoj obcí, možno vytvoriť, zrušiť alebo zlúčiť obce alebo vykonať inú zmenu ich územia.

3.

3.1 Proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 25.03.2014 podal ďalší účastník konania obec Sokoľany (ďalej aj „obec Sokoľany“ alebo len „Sokoľany“) v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“ alebo „odvolací súd“, prípadne „najvyšší súd“) zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Sp/59/2013-53 zo dňa 25.03.2014 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3.2 Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 4Sžr/75/2014 zo dňa 10.09.2015 zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd vytkol krajskému súdu, že na strane 13 odôvodnenia rozsudku nepoužil správne a účinné (v rozhodujúcom čase) ustanovenie zákona č. 69/1967 Zb. Použil a na vec nesprávne aplikoval ustanovenie § 39 ods. 2 písm. g/ zákona č. 69/1967 Zb. o národných výboroch (citované ustanovenie zákona v rozhodujúcom čase znelo: „Plenárnemu zasadnutiu národného výboru je vyhradené zriaďovať a zrušovať komisie, odbory a iné orgány národného výboru a určovať delbu práce medzi nimi“). Krajský súd teda vec nesprávne právne posúdil, keďže na predmetnú vec mal prvostupňový súd aplikovať iné ustanovenie zákona, a to § 39 ods. 2 písm. e/ zákona č. 69/1967 Zb. a to v znení účinnom ku dňu 16.08.1979.

3.3 S poukazom na ustanovenie § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, keďže prvostupňový súd pri rozhodovaní nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav existujúci v čase vydania napadnutého rozhodnutia odporcu. Predovšetkým prvostupňový súd sa dôsledne nezaoberal závermi správneho orgánu o zistenom stave veci; bez bližšieho zdôvodnenia ponechal skutočnosti vyplývajúce z návrhu na určenie hraníc okresov Košice - mesto a Košice - okolie zo dňa 19.02.1979, vrátane dôvodovej správy k tomuto návrhu, ktoré sú súčasťou pripojeného administratívneho spisu. Záverom najvyšší súd konštatoval, že krajský súd sa dôsledne neriadil ustanoveniami § 250l ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250j ods.4 veta prvá O.s.p., keď neuviedol vo výroku rozsudku ustanovenie, podľa ktorého zrušil preskúmané rozhodnutie odporcu.

4.

4.1 Krajský súd v Košiciach následne rozsudkom č. k. 2Sp/59/2013-145 zo dňa 01.12.2015 opätovne zrušil napadnuté rozhodnutie odporcu č. k. OU-KS-KOI-H-2/97/d-BJ zo dňa 25.10.2013 a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie.

4.2 V odôvodnení napadnutého rozsudku krajský súd zopakoval totožné závery, ako aj v predchádzajúcom rozsudku č. k. 2Sp/59/2013-53 zo dňa 25.03.2014. K námietke odporcu, že nie je možné vykladať správny akt (uznesenie plenárneho zasadnutia) analogicky výkladovými pravidlami

platnými pre súkromné právo, krajský súd doplnil, že uznesenie pléna ako forma rozhodovania bola normatívnym správny aktom, ktorým plénum národného výboru ako zastupiteľský orgán realizovalo výkon verejnej správy. Obsah správneho aktu - uznesenia pléna je vtedy prejavom vôle vykonávateľa verejnej správy. Nejde tu teda o aplikáciu súkromno-právneho predpisu na oblasť verejného práva, ale o interpretáciu obsahu správneho aktu - uznesenia. Preto pri posudzovaní, či predmetom prerokovania na pléne MNV Hutníky bola aj územná zmena týkajúca sa katastrálneho územia Y. je potrebné vychádzať z komplexného materiálu bývalého ONV - odboru vnútorných vecí a nie výlučne z nepresného a nesprávneho pomenovania katastra Hutníky - Bočiar (VSŽ), ktorý neexistoval.

4.3 Podľa názoru krajského súdu plénum uznesením rozhodlo o dvoch návrhoch ONV Košice - vidiek, a to o návrhu na zmenu hraníc katastrov Bočiar a Sokolany a o administratívnom začlenení obce Hutníky do okresu Košice - mesto. S prvým návrhom vyslovilo súhlas, aj keď nešťastne formulovaným výrokom, ktorý prevzalo z textu návrhu a druhý zamietlo.

5.

5.1 Následne proti rozsudku krajského súdu podal ďalší účastník konania obec Sokolany v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil prvý výrok rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sp/59/2013-145 zo dňa 01.12.2015 tak, že rozhodnutie odporcu č.k. OU-KS-KO1-H-2/97/d-BJ zo dňa 25.10.2013 potvrdzuje a taktiež aby zmenil druhý výrok napadnutého rozsudku tak, že navrhovateľ nemá nárok na náhradu trov konania a súčasne, aby uložil navrhovateľovi povinnosť nahradiť ďalšiemu účastníkovi konania obci Sokolany trovy konania.

5.2 Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 4Sžr/32/2016 zo dňa 08.06.2016 zmenil rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sp/59/2013-145 zo dňa 01.12.2015 tak, že rozhodnutie odporcu č. OU-KS-KO1-H-2/97/d-BJ zo dňa 25.10.2013 potvrdil.

5.3 Najvyšší súd mal za preukázané, že súhlas na zmenu priebehu hranice obce (v rozhodujúcom období katastrálneho územia Sokolany) nebol daný v súlade so zákonom, a to zo strany obce, resp. plenárneho zasadnutia MNV, ani zo strany obyvateľov obce, v tom čase, obce Hutníky. Podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ sa jednalo o územnú zmenu územia obce, jednoznačne bolo potrebné brať do úvahy rozhodnutia orgánov obce - plenárneho zasadnutia národného výboru, ktoré bolo v tom čase orgánom, do kompetencie ktorého bolo zákonom vyhradené rozhodovať o územných zmenách, prípadne rokovať o návrhoch územných zmien. Len uznesením prijatým na plenárnom zasadnutí mohol byť daný súhlas s územnou zmenou, a takto prijaté rozhodnutie bolo vyjadrením súhlasu obce, resp. jej obyvateľov zrealizovaným nepriamo prostredníctvom volených zástupcov obyvateľov obce - poslancov, zúčastnených na plenárnom zasadnutí, ktorí rozhodovali o územnej zmene.

5.4 Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením krajského súdu, že súhlas s odčlenením Obce Hutníky, k. ú. U. treba vnímať komplexne a vzťahovať ho aj na súhlas s odčlenením k. ú. Y. Súhlas obce Hutníky, resp. jej obyvateľov na zmenu priebehu hranice katastrálneho územia Y, nebol v roku 1979 daný, keďže v konaní nebolo preukázané, že by takýto súhlas vo forme rozhodnutia bol prijatý. Uvedené znamená, že bola kumulatívne splnená aj posledná zákonná podmienka vyplývajúca z ustanovenia § 52 katastrálneho zákona - teda zmena priebehu hranice sa vykonala v obci Hutníky v časti k. ú. Y. bez súhlasu obce a jej obyvateľov. Najvyšší súd SR na základe uvedeného teda dospel k záveru, že odporca vydal preskúmané rozhodnutie č. k. OU-KS-KO1-H-2/97/d-BJ zo dňa 25. októbra 2013 v súlade so zákonom.

6.

6.1 Navrhovateľ napadol rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžr/32/2016 zo dňa 08.06.2016 ústavnou sťažnosťou, prostredníctvom ktorej namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

6.2 Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) nálezom sp. zn. III. ÚS 196/2017-65 zo dňa 12.09.2017 rozhodol tak, že základné právo mesta Košice na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžr/32/2016 zo dňa 08.06.2016 porušené boli. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžr/32/2016 zo dňa 08.06.2016 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6.3 Ústavný súd konštatoval, že sporným momentom je obsah vôle obyvateľov obce Hutníky. Vôľa je základnou pojmovou kategóriou právneho systému. Právo stanovením normatívov pôsobí na jej utváranie. Právny systém uvažuje o konaní ako o právnej skutočnosti závislej od vôle. Konanie preto hodnotí s ohľadom na vôľu subjektu práva. Niektoré konanie považuje za súladné s právom, iné za nesúladné s právom. Pri úvahách, ako správne súdiť právnu relevanciu konania berie právny systém na zreteľ jednak proces utvorenia obsahu vôle a tiež prejav vôle. Právny úkon je z pohľadu konania subjektu práva dovoleným a vôľou podmieneným správaním. Obsah prejavu vôle je daný. Poznanie obsahu vôle je preto základom pre vyhodnotenie relevancie právneho úkonu.

6.4 Rozhodujúcou otázkou v predmetnom konaní bolo podľa ústavného súdu posúdenie, či súhlas obyvateľov obce Hutníky s územnou zmenou bol daný, t. j. či bol obsahom ich vôle. Ústavný súd mal za to, že najvyšší súd sa bez posúdenia otázky obsahu vôle utiekal k formalistickému posúdeniu prejavu vôle na základe pravidiel formálnej logiky. Podľa názoru ústavného súdu bod „A“ a bod „B“ uznesenia o územných zmenách č. 18/1979 nie sú výrokmi vzájomne sa vylučujúcimi. Ich súčasnosť a platnosť aj správnosť je možná. Bod „B“ uznesenia o územných zmenách hovorí, že do okresu Košice - mesto nemá byť včlenená obec Hutníky. Z toho ale podľa ústavného súdu nevyplýva, že do okresu Košice - mesto nemôže byť včlenená časť obce Hutníky. Do okresu Košice - mesto teda môže byť pričlenená ktorákoľvek časť obce Hutníky, teda aj k. ú. Y., ale nie obec Hutníky ako celok.

7.

7.1 Po zrušení rozsudku najvyššieho súdu ústavným súdom sa vec vrátila opäť do štádia odvolacieho konania pred najvyšším súdom. Najvyšší súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) viazaný názorom ústavného súdu, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p., § 246 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7.2 Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť nový procesný kódex - Správny súdny poriadok.

7.3 Najvyšší súd vo veci procesne postupuje podľa ustanovení O.s.p. a to s poukazom na § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), podľa ktorého, konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Vzhľadom k tomu, že predmetné konanie je konaním, ktoré začalo podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. a súčasne v súlade s citovaným ustanovením § 492 ods. 1 SSP, dokončí sa predmetná vec procesne podľa ustanovení O.s.p.

7.4 Najvyšší súd v stručnosti zhrnie skutkový stav veci, tak ako bol zistený z administratívneho a súdneho spisu: Dňa 23.04.1997 bol odporcovi doručený návrh 14 obcí okresu Košice - okolie (medzi nimi aj odvolateľa, obce Sokolany) na začatie katastrálneho konania o určenie priebehu hraníc podľa § 52 a nasl. katastrálneho zákona. Argumentovali, že návrh úpravy nových hraníc medzi okresom Košice - mesto a Košice - vidiek (v súčasnosti Košice - okolie) sa opiera o „Zásady koncepcie hlavných smerov urbanizácie Slovenska“, ktoré boli schválené uznesením vlády SSR č. 95/71.

7.5 Okresný národný výbor Košice - vidiek na 13. riadnom plenárnom zasadnutí dňa 25.09.1979 súhlasil s odčlenením celkom 3741 ha územia jednotlivých obcí okresu Košice - vidiek. Rada Východoslovenského krajského národného výboru (VS KNV) dňa 11.11.1980 uznesením č. 352

súhlasila s územno-správnym usporiadaním mestských obvodov v okrese Košice - mesto ku dňu 01.01.1981. Dňa 09.12.1980 Rada VS KNV uznesením č. 382 odsúhlasila odčlenenie časti dotknutých obcí o výmere 3714 ha z okresu Košice - vidiek s účinnosťou od 01.01.1981.

7.6 Uznesením plenárneho zasadnutia Vsl. KNV č. 49 zo dňa 27.01.1981 sa s účinnosťou od 01.01.1981 určila nová hranica medzi okresmi Košice - mesto a Košice - vidiek. Citované uznesenie bolo doplnené uznesením plenárneho zasadnutia Vsl. KNV č. 52 zo dňa 14.10.1985.

7.7 Podľa návrhu, ktorý bol doručený správne orgánu, ani jedna z dotknutých obcí, prípadne jej obyvatelia, vrátane obce Hutníky, teraz Sokolany, nesúhlasili so zmenou katastrálneho územia, a preto žiadali, aby sa pôvodná hranica obnovila tak, ako to bolo pred účinnosťou spomínaných uznesení VS KNV, tak ako bola vymedzená v prílohe č. 1 uznesenia Rady VS KNV č. 382 z 09.12.1980 a zakreslená v mapke 1:50 000, v geometrických plánoch a vo výkazoch výmer č. 10, 11, 31, 121/2, 122/12, 13 až 16, 18, 32, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť uznesenia.

7.8 Okresný úrad Košice - okolie, katastrálny odbor listom zo dňa 20.05.1997 vyzval navrhovateľov v administratívnom konaní na odstránenie nedostatkov podania, na základe čoho bolo odporcovi dňa 30.12.1997 doručené doplnenie podania z 15.12.1997 o stanoviská dotknutej obce Košice - mesto a stanoviská mestských častí mesta Košice susediacich s katastrálnym územím dotknutých obcí s navrhovanou zmenou katastrálnych hraníc. Tieto stanoviská boli vo väčšine prípadov zamietavé.

7.9 Dňa 18.01.2002 bolo odporcovi doručené doplnenie návrhu na začatie konania zo dňa 15.12.1997 za obec Sokolany, v ktorom obec doplnila pôvodný návrh tak, že žiada uskutočniť konanie vo veci určenia priebehu hranice obce výlučne pre obec Sokolany a zároveň žiada, aby sa pôvodná hranica obnovila tak, ako to bude uvedené v geometrickom pláne podľa stavu platného pred účinnosťou spomínaných uznesení VS KNV. Geometrický plán na zmenu hranice katastrálneho územia M. a Y. 70/2003 bol vyhotovený spoločnosťou Geotop, s.r.o., úradne overený Správou katastra dňa 06.02.2004 pod č. 159/03 a bol odporcovi doručený dňa 27.02.2004.

7.10 Rozhodnutím zo dňa 20.10.2004 č. H-2/97/d-BJ odporca návrh obce Sokolany zamietol z dôvodu, že podľa § 52 katastrálneho zákona katastrálny úrad na návrh obce alebo obyvateľov obce, v konaní rozhodne o zmene priebehu hranice obce alebo hranice katastrálneho územia vtedy, ak sa zmena priebehu hranice vykonala v rokoch 1948 až 1989 bez súhlasu obce alebo obyvateľov obce.

7.11 Obec Sokolany podala voči tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok, na základe ktorého Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 3Sp/8/2005-27 zo dňa 11.04.2006 zrušil napadnuté rozhodnutie odporcu a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že jeho úlohou bude dôsledne zistiť, či zmena priebehu hraníc obce Hutníky, jej časti Sokolany sa vykonala bez súhlasu obce alebo obyvateľov obce. Stanovisko - rozhodnutie Rady MNV v Hutníkoch nepostačovalo, ale skutočne bolo potrebné, aby k tomu dala súhlas obec alebo jej obyvatelia.

7.12 Z obsahu pripojených administratívnych spisov vyplynulo, že plenárne zasadnutie MNV v Hutníkoch dňa 16.08.1979 prejednálo návrh na určenie nových hraníc okresov Košice - vidiek a Košice - mesto a vydalo k tomu aj svoje stanovisko. Súhlas bol daný podľa obsahu uznesenia iba na „rozšírenie územia Košíc o územie Hutníky - Bočiar (VSŽ)", ale keďže obec Hutníky pozostávala z dvoch katastrálnych území, a to katastrálneho územia U. a katastrálneho územia Y., bolo potrebné zistiť, či skutočne obec (t.j. plenárne zasadnutie alebo obyvatelia obce) dala súhlas na zmenu hraníc aj pôvodného katastrálneho územia Y..

7.13 V ďalšom konaní odporca vyžiadaval zo Štátneho archívu v Košiciach fotokópiu zápisnice z plenárneho zasadnutia MNV v Hutníkoch konaného dňa 16.08.1979, na ktorom bol okrem iného prejednaný návrh zmeny hraníc okresov Košice - vidiek a Košice - mesto.

7.14 Dňa 11.05.2007 obec Sokolany predložila nový geometrický plán č. 16/2007 vyhotovený

spoločnosťou GEOTOP s.r.o., úradne overený Správou katastra Košice.

7.15 Na základe vyššie uvedeného, odporca dňa 20.06.2007 vydal rozhodnutie č. H-2/97/d-BJ, v ktorom určil priebeh hranice medzi obcou Sokoľany a mestom Košice - mestskou časťou Šaca a priebeh hranice medzi katastrálnymi územiami Y. a M. podľa geometrického plánu č. 16/2007, čím vyhovel návrhu obce Sokoľany. Proti tomuto rozhodnutiu odporcu podalo opravný prostriedok na súd mesto Košice.

7.16 Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 6Sp/18/2007-29 zo dňa 22.11.2007 predmetné rozhodnutie potvrdil. Mesto Košice podalo voči rozsudku odvolanie, na základe ktorého Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Sžo/250/2010 zo dňa 28.09.2011 zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na nové konanie z dôvodu, že nepreskúmal komplexne navrhovateľove námietky a postupoval nedôsledne.

7.17 Krajský súd v Košiciach následne dňa 12.01.2012 vydal rozsudok č. k. 6Sp/18/2007-178, voči ktorému podalo odvolanie mesto Košice. Najvyšší súd SR rozsudkom č. k. 1Sžr/43/2012 zo dňa 14.05.2013 zmenil rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Sp/18/2007-178 tak, že rozhodnutie Správy katastra Košice - okolie č. H-2/97-d-Bj zo dňa 20.06.2007 zrušil a vec vrátil správneho orgánu na ďalšie konanie.

7.18 Odporca v ďalšom konaní následne rozhodnutím č. k. OU-KS-KO1-H-2/97/d-BJ zo dňa 25.10.2013, ktorého posúdenie zákonnosti tvorí predmet tohto súdneho konania (ďalej len „rozhodnutie“), určil priebeh hranice medzi obcou Sokoľany a mestom Košice - mestskou časťou Šaca a priebeh hranice medzi katastrálnymi územiami Y. a M. podľa geometrického plánu č. 16/2007, vyhotoveného spoločnosťou GEOTOP s.r.o., úradne overeného Správou katastra Košice dňa 10.05.2007 pod č. 317/07, teda zhodne ako v roku 2007 (bod 7.15 uznesenia). Navrhovateľ napadol predmetné rozhodnutie odporcu opravným prostriedkom podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. (ďalší postup v konaní je obsiahnutý v bodoch I. - VI.).

8.

8.1 Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), v znení účinnom do 31.12.2001, t.j. v rozhodujúcom období (ďalej len „katastrálny zákon“), katastrálny úrad na návrh obce alebo obyvateľov obce v konaní rozhodne o zmene priebehu hranice obce alebo hranice katastrálneho územia (ďalej len „priebeh hranice“) vtedy, ak sa zmena priebehu hranice vykonala v rokoch 1948 až 1989 bez súhlasu obce alebo obyvateľov obce.

8.2 Podľa § 55 katastrálneho zákona obec alebo obyvatelia obce môžu podať návrh podľa § 52 do 31. decembra 1997 a v prípade rozdelenia obce po 1. januári 1998, môže obec alebo obyvatelia obce podať návrh podľa § 52 do jedného roka po rozdelení obce; inak právo zaniká.

8.3 Podľa § 79g katastrálneho zákona konania o určení priebehu hranice pozemkov začaté do nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

8.4 Podľa § 250s O.s.p. proti rozhodnutiu súdu, ktorým potvrdí rozhodnutie správneho orgánu, je prípustné odvolanie. Proti rozsudku súdu, ktorým zruší rozhodnutie správneho orgánu, je prípustné odvolanie len z dôvodov uvedených v § 250j ods. 2 písm. a/ a b/. Obnova konania, dovolanie a mimoriadne dovolanie nie sú prípustné.

8.5 Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia zákona pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

8.6 Podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. ak odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu v medziach žaloby nie je v súlade so zákonom a súd prvého stupňa žalobu zamietol, môže rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že zruší rozhodnutie správneho orgánu a vráti vec žalovanému správne orgánu na ďalšie konanie. Inak o odvolaní rozhodne spôsobom podľa § 219 až 221 tohto zákona.

9.

9.1 Citované ustanovenie § 52 katastrálneho zákona upravuje postup pri zmene priebehu hranice obce alebo hranice katastrálneho územia, pričom na vykonanie tejto zmeny musia byť kumulatívne splnené nasledovné podmienky:

- návrh musí byť podaný do 31.12.1997 a v prípade rozdelenia obce po 01.01.1998, musí byť návrh podaný do jedného roka po rozdelení obce,
- o zmene hranice obce resp. hranice katastrálneho územia môže príslušný orgán rozhodnúť len na návrh obce alebo obyvateľov obce,
- zmena priebehu hranice sa vykonala v rokoch 1948 - 1989,
- zmena priebehu hranice sa vykonala bez súhlasu obce alebo obyvateľov obce.

9.2 Odvolací súd má za preukázané, že prvé tri podmienky už boli v priebehu konania vyriešené a splnené sú, keďže návrh na zmenu priebehu hranice bol podaný oprávnenou osobou dňa 23.04.1997 a zmena priebehu hranice, sa vykonala v roku 1981. Spornou v konaní zostala len otázka, či sa zmena priebehu hranice vykonala bez súhlasu obce alebo obyvateľov dotknutej obce.

9.3 Obec Sokolany, o ktorej priebehu hranice sa v konaní jedná, nebola v čase, keď sa rozhodovalo o zmene priebehu hraníc okresov Košice - mesto a Košice - vidiek samostatnou obcou, ale bola začlenená do Obce Hutníky. Obec Hutníky pozostávala z dvoch katastrálnych území, a to z katastrálneho územia U. a z katastrálneho územia Y..

9.4 Senát najvyššieho súdu opakovane preskúmal za účelom vyriešenia spornej odvolacej otázky Zápisnicu z plenárneho zasadania MNV Hutníky zo dňa 16.08.1979. Do programu rokovania bolo zahrnuté prejednanie návrhu zmeny hraníc okresu Košice - vidiek a Košice - mesto. Plénum MNV uznesením č. 18/1979 súhlasilo podľa obsahu listín, ktoré sa nachádzajú v pripojenom administratívnom spise, s rozšírením územia Košíc - mesto o územie katastra F. - U. (VSŽ) a začlenením uvedeného územia do okresu Košice - mesto, rešpektujúc tým uznesenie vlády SSR č. 19/1976 o Smernom územnom pláne HSA Košice. Plénum MNV Hutníky súčasne na tomto zasadnutí nevyjadrilo explicitný súhlas s rozšírením Košíc o katastrálne územie Y., obce F..

9.5 Z obsahu Zápisnice z plenárneho zasadnutia MNV Hutníky konaného dňa 16. augusta 1979 vyplýva nasledovné: „Plénum prijalo na rokovaní uznesenie č. 18/1979, ktorým v bode „A“ súhlasí s bodom 4 návrhu uvedeného pod č. Vnútr.152/1979 týkajúceho sa rozšírenia územia Košíc o územie v katastri F. - U. (VSŽ) a začlenením do územia okresu Košice - mesto rešpektujúc tým uznesenie vlády SSR č. 19/1966 o Smernom územnom pláne HSA Košice. v bode „B“ nesúhlasí: aby obec Hutníky bola územne včlenená do okresu Košice - mesto. (Bod 5 návrhu uvedeného pod č. Vnútr.152/1979)“.

9.6 Podľa § 56 ods. 6 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ak Ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom Ústavného súdu SR.

9.7 Najvyšší súd postupujúc v súlade s názorom ústavného súdu dospel k záveru, že krajský súd v ďalšom konaní nevyhnutne dôkladne preskúma samotnú existenciu prejavu vôle obyvateľov obce

Hutníky na zasadnutí dňa 16.08.1979 v súvislosti s včlenením obce Hutníky do okresu Košice - mesto ako aj v súvislosti, podľa ústavného súdu, s „nešťastne formulovaným výrokom“, poukazujúc na bod A uznesenia č. 18/1979, a za týmto účelom bude nevyhnutné vykonať dokazovanie v plnej jurisdikcii, tak ako to naznačil ústavný súd v náleze sp. zn. III. ÚS 196/2017-65 zo dňa 12. septembra 2017.

9.8 Vzhľadom k uvedenému a za účelom dodržania vôle prezentovanej ústavným súdom vo svojom náleze, najvyšší súd v prejednávanej veci rozhodol tak, že zrušil rozsudok krajského súdu č. k. 2Sp/59/2013-145 zo dňa 01.12.2015 a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, s poukazom na ustanovenie § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.

9.9 Ústavný súd vo svojom náleze prezentoval názor zhodne s Najvyšším súdom SR, že obec Sokolany toho času neexistovala. Obyvatelia obce Sokolany boli obyvateľmi obce Hutníky. Existovalo iba k. ú. Y. a k. ú. U. v obci Hutníky. Katastrálne územie Y. sa tiež v uznesení o územných zmenách výslovne nespomína. Súčasťou návrhu územných zmien boli presne špecifikované časti odčleňovaného územia obce Hutníky, vo vzťahu k obom katastrálnym územiám (teda k. ú. U., ako aj k. ú. Y.), dokonca s presnou špecifikáciou výmery. S uvedenou skutočnosťou sa krajský súd dostatočným spôsobom nevysporiadal. Krajský súd sa v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal ani s popisom priebehu hranice okresov odčleňovaného územia (ten sa tiež dotýkal k. ú. Y.). Tieto skutočnosti zakladajú významný rozpor so skutkovým stavom veci ustáleným prvostupňovým súdom, keďže ak bolo súčasťou navrhovaných zmien aj k. ú. Y., bol na ich realizáciu potrebný explicitný súhlas obce alebo obyvateľov obce.

9.10 S poukazom na závery Ústavného súdu SR, za účelom dôkladného zistenia stavu veci na zostávajúcu právnu a skutkovú otázku či predmetná zmena priebehu hranice bola vykonaná bez súhlasu dotknutej obce alebo jej obyvateľov, krajský súd v predmetnej veci vykoná dokazovanie v plnej jurisdikcii (§ 250q ods. 1 veta druhá O.s.p.). V pripojenom administratívnom spise odporcu sa nachádza okrem iných listín aj Zápisnica Miestneho národného výboru Hutníky, napísaná z plenárneho zasadnutia MNV, konaného dňa 16.08.1979. Podľa obsahu zápisnice sa na predmetnom zasadnutí MNV Hutníky zúčastnili: G.. Ďalej boli prítomní aj J. U., U. S. (predseda občianskeho výboru Sokolany), P. W. (predseda DO-KSS), R. Y. (poslanec ONV), F.P. (predsedníčka SZM). Úlohou krajského súdu bude v ďalšom konaní vykonať dokazovanie výsluchom uvedených preživších osôb ako svedkov a to práve k spornej otázke udelenia súhlasu obce na predmetnú zmenu priebehu hranice. Súd zabezpečí zákonnými prostriedkami a aj cestou účastníkov konania, postup za účelom zistenia, kto z vyššie uvedených osôb je spôsobilý vypovedať k predmetnému hlasovaniu zo dňa 16.08.1979 a následne tieto osoby krajský súd predvolá a vypočuje ako svedkov, a to tak, aby v čo najväčšej možnej miere bol preskúmaný prejav a obsah vôle obyvateľov udelený prostredníctvom ich zástupcov na plenárnom zasadnutí vtedajšej obce Hutníky, a to aj s poukazom na formuláciu uznesenia č. 18/1979, ktoré bolo prijaté na plenárnom zasadnutí obce Hutníky dňa 16.08.1979. Z vykonaných svedeckých výpovedí krajský súd ustáli odpoveď na zostávajúcu otázku, či sa zmena priebehu hranice vykonala bez súhlasu dotknutej obce alebo obyvateľov obce. Najmä sa vyjadrí k obsahu vôle pri rozhodovaní pléna MNV Hutníky. Krajský súd rovnako v naznačenom smere vyhodnotí i obsah Dôvodovej správy pripojenej k Návrhu na určenie nových hraníc okresov Košice - mesto a Košice - vidiek zo dňa 19.02.1979, rovnako aj ďalšie listiny nachádzajúce sa v pripojenom administratívnom spise.

9.11 Krajský súd v ďalšom konaní prihliadne aj na stranu 2 uvedenej Dôvodovej správy, z obsahu ktorej vyplýva, že Rady Miestnych národných výborov v Haniske, Hutníkoch a Veľkej Ide vyslovili nesúhlas s pričlenením celého katastrálneho územia obcí k okresu Košice - mesto na strane jednej a stanovisko k predloženému návrhu vyslovila aj Rada MNV v Hutníkoch (str. 2 písm. a/, c/) a to v kontexte str. 4 uvedenej dôvodovej správy - najmä písm. b/, c/, e/. Podľa uvedenej časti správy zostalo totiž sporné iba pričlenenie celých katastrálnych území vrátane obce F. k okresu Košice - mesto. S pričlenením celých katastrálnych území do okresu Košice - mesto nesúhlasili ani samotné Rady MNV vo Veľkej Ide a Hutníkoch. S ďalším rozvojom VSŽ sa počítalo podľa SÚP HSA Košice, len na území, ktoré malo byť pričlenené podľa predkladaného návrhu a nie na celom území obce F. (písm. c/ str. 4). Z uvedeného, ako aj zo záveru predmetnej dôvodovej správy vyplýva, že nebolo možné súhlasiť s pripojením celých

katastrálnych území obcí T. Z. a F. k okresu Košice - mesto.

9.13 Rovnako krajský súd v novom rozhodnutí prihladne i k záverom Rady ONV Košice - vidiek č. 215 zo dňa 17.08.1979, ktoré bolo prijaté až nasledujúci deň po zasadnutí pléna MNV v Hutníkoch, z ktorých je nesporné, že Rada ONV Košice - vidiek schválila predložený návrh na určenie nových hraníc okresov Košice - mesto a Košice - vidiek a súhlasila s odčlenením územia 3741 ha z okresu Košice - vidiek do okresu Košice - mesto a s pričlenením územia 105 ha z okresu Košice - mesto do okresu Košice - vidiek. Zároveň v uznesení žiadala odčleniť celé katastrálne územie obce F. z okresu Košice - vidiek do okresu Košice - mesto. Na záver je konštatované, že týmto uznesením Rada ONV Košice - vidiek vyriešila sporné stanovisko zo strany orgánov okresu Košice - vidiek tak, že sa s nimi už netreba zaoberať.

9.14 Z uvedených listinných dôkazných prostriedkov je podľa Najvyššieho súdu SR preukázané, že v súlade s prehľadnou tabuľkou orientačných plošných údajov pre uvedený návrh, mali byť z dovtedajšieho územia obce F. odčlenené do okresu Košice - mesto z obce Y. 706 ha a z obce U. 248 ha. Z uvedeného je preto možné vyvodiť záver, že formulácia výroku uznesenia Pléna MNV v Hutníkoch č. 18/1979 zodpovedá a korešponduje s formuláciou uvedenou v prehľadnej tabuľke (Vnútr. 1414/79) - t.j. v návrhu na zmeny, kde je uvedená formulácia: „Obec: Sokolany a Obec: Bočiar spojené názvom Hutníky“.

9.15 Je nesporné, že pôvodný návrh na uvedené zmeny síce počítal s pričlenením celého predmetného územia k okresu Košice - mesto, avšak práve z dôvodu vznesených a namietaných pochybností o samotnej existencii súhlasu dotknutej obce Hutníky a jej obyvateľov (ale i niektorých ďalších obcí) s takýmto postupom, bude nevyhnutné vykonať vyššie naznačené dokazovanie a to aj s odkazom na účel reštitučného konania, ktorým je eliminovanie neoprávnených zásahov do práv a slobôd subjektov práva.

9.16 Podľa § 250ja ods. 4 O.s.p. súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

9.17 O trovách odvolacieho konania rozhodne krajský súd v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.